

ՀԵՏԱԲՐՔԻՐ Է ԻՄԱՆԱԼ

1. ԱՄՆ-ի Էրի լճի շրջակայքը հանգստի գոյի էր, բայց մոծակների առատությունը հնարավորություն էր տալիս հարմարավետ հանգստի կազմակերպման համար: Մոծակների դեմ պայքարում օգտագործվեց ԴԴՏ թունաքիմիկատը: Մի քանի տարվա ընթացքում մոծակները վերացան, բայց դրանց հետ աստիճանաբար անկրթության նաև ջրի թռչունները: Լճի ջրերը սկսեց նեխել և անդուր հոտ արձակել: Հանգստի գոյին դադարեց գործելուց:

Ինչ էր կատարվել: Պարզվում է՝ մոծակների թրթուրները սնվելով հալսկի բուսական մնացորդներով կանխում են դրանց նեխումը, միաժամանակ թրթուրներով սնվում են լճում բնակվող ձկները, որոնցով էլ կերակրվում են թռչունները: Պարզվեց, որ այս վնասակար համարվող միջատը մի ամբողջ էկոհամակարգի դինամիկ հավասարակշռության փաստացի բաղադրիչն է:

2. Տասնամյակներ առաջ Սևանա լճի մակարդակի իջեցման հետևանքով լճի ծանծաղ մասերում արագորեն սկսեցին զարգանալ ջրիմուռները: Այս երևույթը կանխելու նպատակով Լադոգա լճից ներմուծվեց Սիգ ձուկը, որը սնվում էր այդ ջրիմուռներով: Ընդլայնվելով լճի կենսապայմաններին Սիգը արագ սկսեց բազմանալ և վրանգել լճի էնդեմիկ ձկնապեղծակների գոյությանը: Այսօր Սևանա լճում բնակվող ձկնապեղծակների մեջ գերակշռողը Սիգ ձուկն է: Այս երևույթը ցույց է տալիս, որ բնության «գործերին» միջամրելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել էկոհամակարգի ձևավորված հավասարակշռությունը: